

Generell utvecklingsavvikelse

En viktig del av barnhälsovårdens arbete är att identifiera och stötta barn med behov av stöd i sin utveckling. Det lilla barnet kan ha svårigheter gällande bland annat motorik, kontaktutveckling, språk, ätande och beteende. Ibland är föräldraorn stark.

Barn- och ungdomskliniken ser en ökning av antalet remisser från BHV till psykolog, logoped och sjukgymnast. Det har skett en glidning mot att remittera till paramedicinare istället för till läkare.

Ju mindre ett barn är desto mer ospecifika är barnets symtom. Svårigheter gällande mat, sömn, reglering av humör och sen utveckling kan bero på en rad orsaker. En somatisk sjukdom kan ligga bakom. Barnet kan vara understimulerat eller svårforstått av föräldrarna. Det kan föreligga en

störning eller försening av motorik, allmänt eller i munnen.

Under året gör vi ett utvecklingsarbete för att förbättra och förtydliga remissgången. Mer information om detta kommer.

Till dess! Vid generell utvecklingsförsening, innan remiss skickas till psykolog, logoped eller sjukgymnast, bör barnet vara bedömt av läkare på BVC. Remiss kan därefter skrivas till antingen barnläkare eller i utvalda fall direkt till paramedicinare, beroende på frågeställning. En första helhetsbedömning är viktig. Om detta steg hoppas över finns risk att allvarliga och ibland behandlingsbara orsaker till problemen inte upptäcks.

När det gäller lite äldre barn med avvikelser i språkutvecklingen som upptäcks vid språkscreening kan remiss utan läkarbedömning skrivas av sjuksköterska.

På gång i Barnhälsovården

På grund av Covid 19 pandemin har vi beslutat att ställa in BHV-dagen under hösten och skjuta den till våren 2021. Detta eftersom vi brukar vara över 100 personer.

Några seminarier kommer att erbjudas i mindre grupp under hösten. Vid behov kan det bli via Skype.

Små barns sömn
22/9 kl. 08.30-11.30
19/10 kl. 13.30-16.30
Dockanhuset, Växjö

Toalettvanor hos små barn
26/11 13.30-16.30
Dockanhuset, Växjö

Barnets rättigheter
10/12 13.00-16.30
Dockanhuset, Växjö



ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
070-984 49 87

Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: Anna.noryd@kronoberg.se
Tel. 0470-58 65 13

Rotavirusvaccination vid neonatalvård

Funderingar finns ute på BVC kring rotavirusvaccination till för tidigt födda barn. Vi har bett Bengt Walde, neonatolog avd. 10 att svara.

I nuläget finns inte Svenska Neonatalföreningens vårdprogram för rotavirusvaccination tillgängligt pga. revision.

I den gamla versionen rekommenderades inte vaccination av barn födda före vecka 28+0 för att den gruppen inte var tillräckligt studerad. Man rekommenderade inte heller vaccination till barn som var inlagda på neonatalavdelning eller som riskerade att bli återinlagda med tanke på risken för spridning av vaccinationsviruset på avdelning.

Det blir med anledning av detta två delvis sammanflytande grupper som inte kommer att få Rotavirusvaccination. De får istället hoppas på flockimmunitet, dvs att rotavirus blir ovanligare i samhället för att tillräckligt många andra barn vaccinerar.

Barn-och ungdomskliniken kommer att uppdatera sina rutiner när det nationella vårdprogrammet är klart.

Detta innebär att om ett barn skrivs ut till barnhälsovården efter vecka 12, kronologisk ålder, ska inte barnhälsovården ge rotavirusvaccination. enligt Folkhälsomyndighetens riktlinjer.

Läs mer om rotavirusvaccination: [Folkhälsomyndigheten](#)

Tema barnhälsovård

Senaste numret av Barnläkarföreningens medlemstidning har barnhälsovårdstema! Där finns mycket intressant läsning som rekommenderas att ta del av. Bland annat finns en artikel om utökat hembesöksprogram från Araby familjecenter.

Här kan du läsa hela tidningen:

https://www.barnlakaren.se/Arkiv/2020/nr3_2020.pdf

Rapportering till vaccinationsregistret

Under 2020 har BHV i Kronoberg förbättrat dokumentationen avsevärt gällande vacciners batchnummer i Cosmic (rutan batchnummer vid administrering). Detta är mycket bra eftersom rapporteringen till vaccinationsregistret blir säkrare och extraarbete undviks.

Kom dock ihåg att registrera rätt siffror och bokstäver annars måste alla fel rättas manuellt. Detta görs varje vecka av analysenheten. Det rätta numret är det som står på vaccinflådan. OBS! På en del sprutor finns flera nummer, är du osäker så titta på lådan.

Egenvård med mjukgörare

Egenvård med receptfria produkter gäller vid längre tillstånd av torr hud som inte har sjukdom som orsak. Vid sjukdomsrelaterade komplikationer kan receptföreskrivning övervägas. Gällande föreskrivning av mjukgörare är det viktigt att följa de direktiv som finns så att alla verksamheter gör lika.

Vaccination efter vattkoppsinfektion

”Efter infektion med vattkoppor ska barnet, liksom efter andra kraftiga infektionssjukdomar, vara helt återställt innan vaccination med levande vaccin genomförs. Som riktlinje kan man säga sex veckor

efter insjuknande, alternativt fyra veckor efter tillfrisknande. Detta gäller inte orala vacciner, det vill säga rotavirusvaccin. Rotavirusvaccin kan ges när barnet är återställt.” [Rikshandboken](#).

D-vitamintillskott

Folkhälsomyndigheten har uppdaterat sina råd gällande D-vitamin. Det är viktigt att uppmärksamma barn som är i riskzonen att få för lite D-vitamin. Vi får i oss D-vitamin från maten och genom att D-vitamin bildas i huden när vi är ute i solen på sommaren. Eftersom det inte är så mycket sol i Sverige under stora delar av året är det viktigare för oss att få D-vitamin från maten än om

man bor i ett soligare land. I länken nedan finns ett nytt faktablad, från Livsmedelsverket, med en tydlig tabell kring till vilka och hur mycket D-vitamintillskott som rekommenderas. Faktabladet är bra att läsa för oss i professionen för att få en uppdatering men kan också skrivas ut och användas då vi samtalar med föräldrar om D-vitamintillskott. [Faktablad D-vitamin](#)

Språkstimulans i vardagen – ett samtalsstöd

BHV-teamet i Region Västra Götaland har tagit fram material om språkstimulans till små barn som vi i Kronoberg också får lov att använda om vi önskar. Det är ingen ny arbetsmetod utan en hjälp i de samtal vi redan gör med föräldrar om språkstimulans.

Syftet med materialet är att på ett enkelt och illustrativt sätt samtala med föräldrar. Bilderna kan användas i samband med föräldragrupper eller vid enskilda samtal med familjer.

Materialet består av två olika samtalsstöd, ett för ålder 0–18 månader och ett för ålder 2–5 år. Materialet finns för utskrift och kan även användas via storbildsskärm.

Samtalsstöden finns i nuläget översatta till 13 olika språk (fler kommer). Du hittar materialet här: [VG-regionen-språkstimulans i vardagen](#)
[Manual Kronoberg](#)

Nedan redovisas några punkter som har positiv effekt för språkutveckling.

- Förälder bekräftar barnets yttranden både verbalt och icke verbalt. Exempel: Barnet säger: ”dä vovve” och pekar. Vuxen svarar: ”ja där är en vovve, en hund, hunden springer i gräset” och pekar på hunden.
- Samtal med barnen om vardagens innehåll och händelser.
- Förälder eller någon annan sätter ord på föremål, handlingar och aktiviteter.
- Samtal med föräldrar om barnets språkutveckling och behov samt ge tips och råd på hur föräldrarna kan stimulera sitt barn i vardagen.
- Uppföljning av insatser och råd.

Mer information om kommunikation, språk och tal samt om preventivt språkligt arbete för olika åldrar hittar du i [Rikshandboken](#)

Psykolog handledning via Skype

I skrivande stund vet vi inte hur länge Covid 19 pandemin kommer att påverka möjligheten till fysiska möten för tex handledning med MBHV-psykolog.

Några handledningsgrupper har redan under våren använt sig av Skype och tyckt att det är ett bättre alternativ än att ställa in.

Inför hösten planeras därför handledning via Skype om vi inte fått nya riktlinjer kring fysiska möten innan dess.

Bra att kolla så man har fungerande utrustning för Skypemöte till dess.

Barns uttalsutveckling

De språkliga ljuden som vanligtvis etableras sist i den typiska svenska uttalsutvecklingen är ljuden /r/, /sje-/ och /tje/ (som i ros, sked, kjol). Det räknas som typisk uttalsutveckling även om dessa ljud inte är på plats vid 6 års ålder. Logopedmottagningens uppdrag är att stödja språkutveckling som inte följer den typiska utvecklingen upp till förskoleklass. Från och med hösten 2020 kommer man därför inte ta emot remisser på barn där endast dessa uttalsljud saknas eller ersätts med andra ljud.

Saga-sagor

Leverans, av boken *Saga sagor*, fiffiga kroppen och finurliga knoppen, på somaliska, engelska och arabiska levereras till dem som har beställt under v 23-24. Boken används vid 5-årsbesöket och är ett samarbete mellan BHV och Generation Pep.

Ny barnhälsovårdsöverläkare

Vi i det centrala barnhälsovårds-teamet vill hälsa vår nya barnhälsovårdsöverläkare varmt välkommen till vårt team!

Det är Ida Pettersson som har fått tjänsten på 50 %. Ida är specialist i allmänmedicin och kommer att dela sin tid mellan vårdcentralen på Dalbo och som barnhälsovårdsöverläkare. Hon tillträder tjänsten i slutet av augusti.

Vi i teamet ser fram emot att fortsätta att vara ett stöd för alla er som arbetar med barnhälsovård och utveckla det arbete som görs så att

alla barn i Kronoberg blir erbjudna en jämlik och rättvis barnhälsovård av god kvalitet. I höst kommer modellen för *Barnens bästa gäller i Kronoberg!* att testas och då kommer några BVC:er bli involverade. Mer information kommer.

Vi önskar alla en riktigt härlig sommar!

